

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník: 101

číslo: 33

15. srpna 2021

Cena: 10 Kč

XXI. Pout' na Sázavě

- v sobotu 4. září 2021

Tak jako každý rok připravuje tým pracovníků úřadu ústřední rady pod vedením Hany Tonzarové Pout' na Sázavě. Letos by již její XXI. ročník měl proběhnout v sobotu 4. září na louce Cyrila a Metoděje ve městě Sázava, jemuž jsme vděční za každoroční podporu poutí – tak jako Ministerstvu kultury ČR.

Na co se letos můžete těšit?

Tradiční bohoslužba pod vedením patriarchy, pražského biskupa, případně dalších členů biskupského sboru začne na hlavním podiu od 10 hodin. Následovat bude 2. ročník štafetového běhu (mohou se účastnit opravdu všichni od nejtěššího až po nejstarší věk a v jakékoliv kondici!!) o putovní pohár opata Prokopa. Po poledni usedneme ke společnému sycení – stolům agapé. Opět prosíme, přivezte s sebou něco na stůl, co by dobře ladilo s chlebem a ví-

nem, které přivezeme. Těšit se pak můžete na nový kvíz, který připravila Jana Krajčířiková na téma misionářů, které koresponduje s tématem celé letošní pouti. Spolu s Evičkou Vymětalovou Hrabákovou vytváří sestra Jana také nový zážitkový program pro děti na stanovištích.

Nebude chybět ani výtvarná soutěž pro děti na téma letošní Modlitby za domov (28. 10.) „Já jsem s vámi.“ (Ježíšova slova ze závěru Matoušova evangelia) – obrázky pak mohou děti poslat do celorepublikové soutěže, ale i na Sázavě každý malíř obdrží již malou cenu za účast.

Pro děti plánujeme také divadlo a bratr Vrána, který loni nadchnul děti roboty a mnohým dalším, slíbil, že letos přiveze skákací hrad! Husitské centrum Husita ze Žižkova slíbilo pro děti workshopy a i další naše zařízení a školy přislíbily účast se svými stánky. Nebude chybět ani stánek keramiky z diakonického centra Nazaret, který je pro mnohé vždy oblíbenou zastávkou.

Hudebním hostem bude trio Marka Šmause z CH ZUŠ Harmonie, které jistě vytvoří příjemnou atmosféru během odpoledne. K poslechu si můžete dát fairtradovou kávu z Ekleziologické akademie Praha či pivo nebo juice a děti opět cukrovou vatu!

Věříme, že se na Pouti na Sázavě budeme moci letos opět setkat, a to opět i s novými křtěnci, kteří přijali křest v posledním roce či i v letech předchozích. Samozřejmě se ale těšíme na každého z vás!

Hana Tonzarová

Z dětského programu pouti v roce 2017

Pestrý program tábora mladých

V neděli 11. července odpoledne se sešla mládež nejen z Mariánských Lázní v Prachaticích na faře a začal tábor. Čekal nás zajímavý a pestrý program. Rozdělili jsme se a po dvojicích jsme se vydali prozkoumat historické centrum Prachatic, večer jsme měli pobožnost.

Druhý den ráno nám jel autobus – a to před pátou hodinou – proto jsme mohli dokonce pozorovat východ slunce. Vydali jsme se k Plešnému jezeru, někteří došli až na Plechý a užili si krásný výhled na Alpy!

Další den byl o něco odpočinkovější, dopoledne jsme vyrazili na Soumarské rašeliniště a večer jsme byli v divadle pod širým nebem. Herci z divadla v Českých Budějovicích hráli Dívčí válku. Po setmění jsme hráli noční hru. (Někteří se nás ptají, jak tedy vypadá náročný den, když tohle byl den odpočinkový.) V dalších dnech jsme navštívili v Husinci dům Mistra Jana Husa, Boubínský prales a poslední společný den jsme strávili v Českém Krumlově. Navštívili jsme Grafitový důl a překrásné Muzeum vltavínů.

Po večerech jsme měli pobožnosti a hráli jsme hry. Měli jsme bibliolog, zamýšleli jsme se nad odkazy Mistra Jana Husa a zpívali písničky.

Když jsme se měli 17. července rozloučit, všechny nás to mrzelo a začali jsme společně plánovat další setkání. Doufáme, že příští rok pojedeme společně do Taizé. Za náboženskou obec v Mariánských Lázních

Johanka Kalenská

Tomáš Halík:

Hledejme Krista za viditelnými hranicemi křesťanských církví

Starobylý přístav Dubrovnik v těchto dnech (18.-24. 7.) již podruhé hostil Letní školu teologie – setkání balkánských studentů teologie a mladých teologů z katolické, protestantské a pravoslavné církve spolu s pěti přednášejícími, mezi nimiž vystoupil rovněž český teolog Tomáš Halík. Dubrovnickou letní teologickou školu v roce 2019 poprvé uspořádal chorvatský biskup Mate Uzinić na téma „Teologie v pluralitní společnosti“. Letos se diskutovalo o „Víře (či virách) a politice a úloze křesťanů“.

Nikoli kurz teologie, nýbrž prostor pro dialog a reflexe nad aktuální problematikou církve a společnosti – popsal biskup Mate Uzinić dubrovnickou akademii. Pomocný biskup Rijeky a apoštolský administrátor Dubrovniku se jí sám zúčastnil jako přednášející. Kromě něj oslovili více než čtyřicetku studentů Ivan Šarčević, vyučující na Teologickém františkánském institutu v Sarajevu, sestra Teresa Forcades, katalánská lékařka, benediktinka a teoložka, pravoslavný teolog Aristotle Papanikolaou, který přednáší na newyorské Fordham University, Miroslav Volf, evangelický teolog chorvatského původu, který vyučuje na Yaleově univerzitě, a český teolog a filosof Mons. Tomáš Halík, který korespondentovi Vatikánského rozhlasu řekl:

„Jsem velmi rád, že jsem přijal pozvání a účastnil se jako lektor této letní akademie. Zde se v nádherném prostředí Dubrovniku setkávají mladí teologové – studenti a doktorandi – z různých křesťanských církví a různých zemí bývalé Jugoslávie. Navzájem se inspiroují a boří vzájemné předsudky – a to nejen předsudky mezi církvemi. Přistupuje zde ještě další dimenze – tyto

lidé totiž pocházejí ze států, které před třiceti lety byly ve válce a mnohé rány minulosti zůstaly v kolektivním povědomí těchto národů. Církve má být expert pro odpuštění, smíření, hojení ran minulosti. Myslím si, že to se tady právě děje. Považuji to za velký experiment a byl bych rád, abychom něco podobného dělali také u nás – dohromady lidé z různých církví a také z různých krajů, abychom překonávali vzájemné předsudky a navzájem se obohacovali.“

Halík: Církve by se měly zříci svého egocentrismu
Prof. Tomáš Halík ve svém příspěvku naznačil možnost budování „nového ekumenismu, který by zahrnoval lidi stojící za viditelnými hranicemi církví a náboženství,“ jako kroku k utváření onoho „univerzálního bratrství, které je velkým tématem současného pontifikátu“. Něco takového bude možné jedině tehdy, pokud křesťanské církve nepodlehnu „pokušení egocentrismu, kolektivního narcismu, klerikalismu, izolacionismu a provincialismu“. Nastal totiž čas pro mnohem širší

Pokračování na str. 4

Křesťanstvo ako pozývajúce gesto

Křesťanstvo veľkých foriem sa možno dnes bude musieť premeniť na křesťanstvo malých gest (porov. Iz 42,2). Hovoríme o křesťanstve skôr ako o malom, pasívnom, nenásilnom geste, ktoré dokáže človeka prekvapiť, ako o veľkej misii, ktorá môže nepriamo pôsobiť aj násilne. Pokúsme sa predstaviť křesťanstvo možno skôr v zmysle motivácie ako formácie. Podobne aj viera by sa nemala vnímať ako „suverénne poznanie“, ale ako „čestné tušenie“. V kontexte úvahy o cirkvi by sme mohli hovoriť o schopnosti relativizovať jej vlastné postoje a jej vlastnú dejinnú formu. Žijeme v pluralitnej spoločnosti, kde cirkev nemôže konať exkluzívne, ako keby iba ona mohla prostredníctvom svojej skúsenosti a viery pojať celú pravdu o skutočnosti. Práve naopak. S inkluzívnym spôsobom myslenia, kde sa ráta aj s názorom partnera, môže prísť cirkev bližšie k objektívnej pravde a dosiahnuť širšie horizonty videnia sveta. Cirkev preto nemôže byť tá, ktorá sankcionuje, ale tá, ktorá komunikuje. Prechod od presvedčivého poznania k neistému tušeniu môže byť vo viere jednou zo správnych a čestných metód. Viera musí mať stále na mysli, že jej smerovanie k pravde je cesta. Pre reč viery je vhodný jazyk otvorenej metafory (J. Werbeck). Keď cirkev ponúka seba - relativizáciu svojej dejinnej formy, svojho postoja, to ešte neznamená, že sa vzdáva vlastného ideového nazerania na skutočnosť. To vlastné, čo cirkev má, čo môže ponúknuť v konfrontácii s modernou kultúrou dnešnej spoločnosti, je kriticko - prorocký potenciál viery. Medard Kehl to nazýva žitým kontrastom, ktorý je schopný oživiť spoločnosť.

Štefan Šrobár

Dobrému pastýři

Markéta Hlasivcová

V těchto dnech nerozumím
ničemu
Jen věřím, Pane,
ke zlému
že dojit bys mě
nenechal
S modlitbou prostě
kráčím dál
Myšlenka každá dělá
co chce
Pod ovčím rounem nejsou
ovce
To mají vlci pěkně
vskrytu
hryžou ty kosti
blahobytu
A čehosi
se domáhají
Kdo může žít si
stále v ráji?
Člověk je Tebou milován
Ovčince dvéře dokořán

Ranní modlitba

Ó vytržení
z temnoty
Na křídlech Boží
dobroty
den přede mnou už
jasní se
Lákavé plody
na míse
k hostině Lásky zvou,
už ke stolu
Zhostíš se ranních
úkolů
a můžeš s klidem
vyjít ven
Jen s Láskou kráčeš,
tvůj je den ☺

Z kazatelského plánu**12. neděle po svatém Duchu**

Jak je tvůj přibyték milý, Hospodine zástupů! Má duše zmírá steskem po Hospodinových nádvořích, mé srdce i mé tělo plesají vstříc živému Bohu!
(Žalm 84,2-3)

První čtení: Přísloví 9,1-6

Tužby pro dobu po Duchu svatém (IV)

1. Abychom podle zděděné víry každého dne žili a navzájem si odpouštěli, modleme se k Hospodinu.
2. Abychom po chlebu z nebe a kalichu spásy toužili a za ně děkovali, modleme se k Hospodinu.

Modlitba před čtením ze sv. Písem

Panovníku Hospodine, tvůj Syn je živý chléb, dávající život světu. Naplň nás poznáním jeho přítomnosti, abychom ti s láskou sloužili a radovali se z účasti na jeho vzkříšeném životě! Osvi' nás, Bože, svým svatým Duchem, ať slyšíme slova Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Druhé čtení: Efezským 5,15-20

Evangelium: Jan 6,51-58

Verš k obětování: Žalm 147,1

Verš k požehnání: Jan 6,56

Modlitba k požehnání

Panovníku Hospodine, ve svátosti večeře Páně nás ujišťuješ, že tvá zaslíbení platí. Dej, ať v tomto světě žijeme jako dědicové tvého království! Prosíme o to ve jménu Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Vhodné písně: 6, 14, 20, 21, 39, 44, 47, 199, 284, 304

Žena a křesťanstvo

V euroamerickom priestore je nemysliteľné uvažovať o spoločenských teóriách bez toho, aby sme zohľadnili ich kresťanské a judaistické predporozumenie. Všetci by mali prijať ako Boží dar vyjdenie z doterajšieho patriarchálneho ponímania sveta a oslobodenie, ktoré priniesol Ježiš Kristus. Len vtedy nastane skutočné poľudštenie sveta. Keď muži a ženy v cirkvi a v spoločnosti vstúpia ako vzájomne si rovní do otvoreného rozhovoru, môže dôjsť k zásadným zmenám v oblasti vedomia a myslenia, v reči aj v spoločnom živote. Kým mnohé spoločenské procesy usmerňujú v médiách, kultúre či svetovej politike vynikajúce ženy, v kresťanstve prevládajú usilovné a pokorné ženy – popolušky. Potvrzuje to aj nedávne vyhlásenie pápeža Františka o obmedzenej možnosti liturgickej služby žien v katolíckej cirkvi.

Ako číta Bibliu moderná žena

Feministická teória výkladu Biblie vznikla koncom 19. storočia v USA, v spoločensko-kultúrnom kontexte boja za práva žien. Feministická teória vyplýva zo spoločnej témy, ktorou je žena, a zo zámeru, ktorý sleduje – oslobodenie ženy a získanie takých

istých práv, ako majú muži. Snaží sa zviditeľniť to, čo je povedané v Biblii v prospech žien a ich práv. Týmto spôsobom sa pokúša odhalit' postavu a úlohu kresťanskej ženy počas Ježišova života a v prvých kresťanských komunitách. Vtedy dochádzalo pravdepodobne k zrovnoprávneniu

pohlaví. Avšak táto situácia bola z väčšej časti potom v spisoch Nového zákona potlačená, a tak patriarchát a androcentrizmus stále viac nadobúdala prevahu. Bolo to však do značnej miery podmienené skôr dobovým kontextom Blízkeho

Dokončení na str. 3

O modlitbě

Jób na to Hospodinu odpověděl: „Co ti odpovím, když jsem tak bezvýznamný! Kladu si na ústa ruku.“ Jb 40,3-4

Říká se, že modlitba je rozhovor s Bohem. Vcelku samozřejmě otevíráme svá ústa k modlitbě. A ještě samozřejmě Bohu otevíráme srdce a svěřujeme se mu. Nebereme ale modlitbu až příliš samozřejmě? Tak snadno Pána zavalíme svými slovy. Jako by při modlitbě šlo o to, abychom se vypovídali.

Znamením modlitby jsou sepnuté ruce. Vyjadřují lidskou nečinnost: „Teď se, prosím, Bože, čiň ty.“ U Jób se můžeme přiučit dalšímu modlitebnímu gestu: položit si dlaň na ústa. Výraz lidského ztišení: „Teď se, prosím, Bože, slova chop ty.“ Nejsem to já, komu patří hlavní slovo. Necht' o světě mluví ten, kdo ho stvořil. Necht' o životě mluví ten, kdo ho zachránil. Modlitba je rozhovor. Pust'e Boha ke slovu! (Z Denního čtení 2021, úvaha nad biblickým textem na neděli 15. srpna)

Nad Písmem**Aby svět zůstal naživu**

Jan 6,51-58

„Kdo jí mé tělo a pije mou krev, má život věčný a já ho vzkřísím v poslední den“ (Jan 6,54)

Šestá kapitola Janova evangelia začíná pozitivní zprávou o nasycení hladových, avšak později se téma rozhovorů mezi Ježíšem a zástupy přesouvá od tělesného k duchovnímu a vrcholí v závěru kapitoly odpadnutím mnoha učedníků, kterým vadila Ježíšova řeč. Řeč o chlebu života.

Chléb je jednou ze základních potravin, je také symbolem života, úrody, hojnosti, domova a pospolitosti. V Ježíšově době bývala mouka na chléb často velmi hrubá, z celých zrn. Dnes je to hit ve zdravé výživě, tenkrát každodenní skutečnost. Chleba z takové mouky byl hodně výživný, a tak kousek chleba pro hladového byl skutečným pokladem, který mohl zachránit od smrti hladem. Ježíš sám o sobě říká, že je chlebem živým, který sestoupil z nebe, chlebem, který dává život. Život je jistě dar z nebes. V našem případě je za nebesy ukryt pojem Boha, který k nám promlouvá a jedná s námi jako skutečná bytost, ne jako modla vyřezaná ze dřeva či vytesaná z kamene, ale jako živý Bůh. Bůh nám dává tedy život, ale aby tento život byl v nás, abychom měli život, máme jíst chléb: ... „kdo jí z tohoto chleba, živ bude na věky.“ Ježíš říká, co je tímto chlebem – je to on sám ... „a chléb, který já dám, je mé tělo, dané za život světa“. Za život světa. Aby svět zůstal naživu, aby nebyl zmařen pro své odvrácení od Boha, dal Kristus sám sebe výměnou za život světa, takže i za

naš život – jak můžeme slyšet v eucharistické modlitbě v naší liturgii: „abychom my živi byli.“

Také v ní můžeme slyšet zprávu o ustanovení večeře Páně, v níž Ježíš vysloveně ztotožňuje své tělo, obětované za nás a svou krev za nás prolitou, s chlebem a vínem. Navíc je tady ještě pojem Kristova těla v podobě společenství, Církve, kde Ježíš je hlavou těla a věřící jsou jeho jednotlivé údy. Co tedy může znamenat jíst Ježíšovo tělo a pít jeho krev? Co máme dělat, abychom měli život, když máme jíst Ježíšovo tělo? Jistě máme přijímat chléb a víno při bohoslužbě, jak sám Kristus ustanovil: „to čiňte na mou památku.“ Tedy pravidelně se máme scházet ke slavení památky večeře Páně. Ale nejde jen o památku. Je to důležitá věc, která nás spojuje. Je to díkůčinění za Boží dary, za vykoupění Kristem, který je přítomen... Také vzpomeňme na úvod k Janovi: Na počátku bylo Slovo... Slovo bylo Bůh... Slovo se stalo tělem... přebývalo mezi námi... a bylo plné milosti a pravdy...

Jíst Ježíšovo tělo tedy také znamená slyšet a přijímat Boží slovo, které je pro náš duchovní život důležité podobně jako chléb pro život těles-

ný. Jako je tělo vyživováno krví, tak je Boží slovo živeno Duchem svatým – tedy jíst tělo a pít krev v duchovním smyslu znamená přijímat v Duchu svatém slova z Písma, skrze něž k nám Bůh promlouvá. Bibli se také někdy říká „Kniha života“ nebo „Slovo života“ – je to slovo, které dává život, podobně jako chléb...

Obojí, večeře Páně i hlásání Božího slova, se děje ve společenství. V Cirkvi, která je také Kristovým tělem. Kdo slaví večeři Páně a naslouchá Božímu slovu, zůstává v Kristu: „Kdo jí mé tělo a pije mou krev, zůstává ve mně a já v něm“. Kdo zůstává v Kristu, je Kristův a Kristus v něm přebývá. Proto je důležité nezanedbávat společná shromáždění. Usilujme o to, abychom si byli vědomi, co a proč děláme při našem liturgickém slavení. Kéž pro nás naše bohoslužba není pouhou součástí nedělní rutiny – jak pro laiky tak i pro duchovní – ale je jedním ze zdrojů našeho duchovního života. Neboť: „Kdo jí mé tělo a pije mou krev, má život věčný a já ho vzkřísím v poslední den“.

Vlastimír Haltof

Pane Ježíši, děkujeme ti za to, že máme své sbory a místa, kde se můžeme scházet.

Děkujeme ti za naše sestry a bratry ve víře, s nimiž tvoříme společenství Církve.

Kéž naše zvolání „Kristus vprostřed nás“

neplatí jen ve chvíli bohoslužby, ale po celý náš život.

Dej Pane, ať zůstáváme v tobě, ať jsme tvou Církví,

ať jsme živi z tvého slova a jsme každý den vděční za tvou spásu.

Amen.

Žena a kresťanstvo

Dokončení ze str. 2
východu ako samotnými textami Biblie a ich normatívnym úsilím. Feministická teológia používala bežné metódy výkladu Biblie. Všímal sa si najmä historicko-kritické prístupy k Biblii a jej dejinám. Ako číta Bibliu moderná žena?

Prvým kritériom, ktoré si vybralo oslobodzovacie hnutie žien, je feministické kritérium, ktoré sa pohybuje v smere všeobecného hnutia teológie oslobodenia. Ide v zásade o oslobodenie a zrovnoprávnenie ženy v cirkvi a spoločnosti.

Druhé kritérium sa opiera o výskum spoločnosti v čase vzniku Biblie – teda jej spoločenských vrstiev a postavenia ženy. Vzhľadom na novozákonné texty nie je posledným cieľom výskumu koncepcia ženy, ktorá je vyjadrená v Novom zákone, ale historická rekonštrukcia dvoch rozličných situácií ženy v 1. storočí. Bežnej v židovskom a v grécko-rímskom svete a potom tvorivo novej, ktorá nastala počas Ježišovej pôsobenia a v pavlovských cirkvách, kde všetci muži i ženy vytvorili spoločenstvo učeníkov, v ktorom si boli „všetci rovní“. Z tohto hľadiska sa často cituje List apoštola Pavla Galat'anom (Gal 3) o zrušení rozdielov medzi mužom a ženou. Objektívnym cieľom výskumu je odhaliť zabudnutú úlohu, ktorú mala žena v ranej cirkvi a zhodnotiť ju pre prítomnosť. Primárny problém je v komplikovanom objavovaní doteraz nevyjasnenej a neartikulovanej všeobecnej ženskej skúsenosti a v nej aj skúsenosti náboženskej. Muži boli v patriarchálnej spoločnosti dominantným pohlavím, utvárali reč a ovládali slovnú komunikáciu. Skúsenosti žien boli negované, devalvované, ostali nevyslovené. Ženy utvárali svoje životy podľa noriem ženského správania, ktoré boli tvorené a určené mužmi. „Mužské“ a „ženské“ role v cirkvi a spoločnosti nie sú dané ich „prirodzenosťou“, ale sú výsledkom kultúrneho a spoločenského vývoja. Biblické texty sa hodnotia vo feministickej teológii podľa toho, či prispievajú k zdraviu, šťastiu a slobode žien.

Ježiš bol muž

Citlivým bodom, ktorému feministky musia venovať kritickú pozornosť, je neprímeraný dôraz na Ježišovu mužskosť. Táto jeho historická špecifickosť sa chápe ako ontologická nevyhnutnosť a používa sa ako argument pri výklade kňazstva ako mužského privilégia. Má dôsledky pre hierarchické cirkevné štruktúry v rímskokatolíckej cirkvi, ospravedlňuje podriadenosť žien a ich vylúčenie z určitých služieb v cirkvi, ako sa to objavuje aj vo vyhláseniach pápežov. Pritom pre toto vylúčenie nie sú známe žiadne teologické dôvody. Sú pre to len argumenty z tradície. Zneužitie faktu Ježišovej mužskosti, ktorý vidí inherentnú súvislosť medzi jeho autoritou a autoritou iných mužov, je zrejme vo vyhlásení rímskej kúrie k problému kňazskej služby žien z októbra 1976. Podľa tejto deklarácie jedná kňaz na mies-

te Krista. Medzi Kristom a jeho služobníkom musí byť „prirodzená podobnosť“. Keby kňaz nebol mužom, nebolo by v ňom možno vidieť Kristov obraz. Z reprezentácie Krista sa však nevyklučuje černocho, Číňan alebo Holanďan. Ježiša smie predstavovať bohatý prelát, Spasiteľ a hriešici. Redukcia sa sústreďuje len na mužský sex. Tento nevierhodný kristologický argument nezohľadňuje oslobodzujúci dôraz židokresťanskej tradície, podľa ktorej Boh nie je prijímateľ osôb. Neberie sa do úvahy ani poznatok najnovšieho historického bádania, že ženy patrili do úzkeho kruhu okolo Ježiša (a boli jeho spolupracovníčky).

Otvorený prístup k kristologickej látke znamená, že kristológia sa nechápe ako nemenná dogma, ale ako proces, v ktorom mnohí spolupracujú. Ježiš „prelomil“ patriarchálny systém. V jeho čine je výzva, aby sme ho aj my odvážne nasledovali. Ježiš s druhými ľuďmi – a predovšetkým so ženami – praktizoval nehierarchický, na vzájomnosti spočívajúci životný štýl.

Prínosy kresťanského feminizmu

Od nástupu feminizmu sa ženy aktívnejšie podieľajú na spravovaní kresťanských komunít, v niektorých spoločenstvách aj v pozíciách, ktoré boli doteraz vyhradené len pre mužov. Často sa im podarilo lepšie ako mužom pochopiť prítomnosť, význam a úlohu ženy v Biblii, v dejinách ranej kresťanstva a v cirkvi. Skúsenosti žien sa vzťahujú k tkanivu života a k tomu, ako ho treba žiť. „Skúsenosť žien“ znamená skúsenosť v priebehu dejín, ktorá nebola nikdy slobodná od definícií ich kultúrnej úlohy. Ženy vlastne ani nepoznali a preto nemohli spracovať vlastnú skúsenosť. Moderný kultúrny horizont, ktorý venuje dôstojnosti a úlohe ženy v spoločnosti a v cirkvi viac pozornosti, podnecuje aj cirkevné autority k tomu, aby biblickému textu kládli nové otázky. Tieto otázky by mali mať existenciálny charakter. Vytvára to príležitosť pre nové objavy. Citlivosť žien nachádza a upravuje isté zaužívané spôsoby vysvetľovania, ktoré sú tendenčné a preto smerujú k ospravedlneniu nadvlády muža nad ženou.

Čo sa týka Starého zákona, rôzne štúdie sa usilovali o lepšie porozumenie obrazu Boha. Boh Biblie nie je projekciou patriarchálneho spôsobu myslenia, ktorý Ježiš odstránil. Boh je otec. Je však aj Bohom nehy a materskej lásky. Boh nie je bohom za kulisami sveta, ale skôr skutočnosť našej skutočnosti (T. Halík). Je to vtedy, keď je pochopený ako otvorený, ako celkom slobodný, a vytvára priestor slobodnej tvorby. Potom nie je individuom medzi ostatnými, nad ostatnými, ale je biblicky povedané všetko vo všetkom. Oddanosť takému Bohu môže byť oslobodzujúca, môže človeka chrániť pred klamnými nádejami a zbytočným strachom a môže mu pomáhať na ceste k duchovnému cieľu.

Feministické výklady Biblie nastoľujú často problém moci v cirkvi.

Umiernenjšie formy teológie oslobodenia a feministického výkladu prijímajú Bibliu ako prorockú knihu. Prijímajú ju v tej miere v akej sa stavia na stranu slabých a teda aj žien. Výhodiskom tohto prúdu je historická, sociálna, hospodárska, politická a kultúrna skutočnosť.

Na záver možno povedať, že rastúce množstvo štúdií a kníh svedčí o záujme a tvorivosti žien najmladšej, strednej i staršej generácie.

Feministická revízia kresťanskej a židovskej teológie pokračuje. Vedľa záujmu sa stretáva aj s nepochopením. Niektoré časti tejto kritiky (napr. kritika patriarchátu a patriaralizmu) nie sú celkom nové. Iné tézy sa objavujú prvý raz. Pravdepodobne sa doteraz nikdy neskúmal podiel teológie a cirkvi na znehodnocovaní, útlaku a obmedzeniach žien.

Keď feministická teológia znovu objavuje kritický a oslobodzujúci potenciál evanjelia a rovnosti všetkých ľudí a odmietnutie nadvlády kohokoľvek nad kýmkoľvek pokladá za podstatnú črtu kresťanskej existencie (por. Mt 23,8), nemala by byť prepočutá.

Štefan Šrobár

Z našich setkání

Oslava Boha a přírody

Oslava Boha a přírody – to je název nevšední bohoslužby, která se konala v neděli 25. července u Svojkova na bývalém poutním místě zvaném Modlivý důl. Českolipská farářka Marie Truncová dokázala za pomoci hudebníků (Petr Trunc a komorní sbor Levamentum) vytvořit úžasnou atmosféru, v níž i modlitby zněly vroucněji. Slavnostní ráz bohoslužby ještě podtrhla skutečnost, že jeden muž, syn dlouholeté členky naší církve, přijal z rukou farářky svátost křtu. Milým faktem bylo, že kmotrou se mu stala právě jeho maminka. Tuto každoročně opakovanou bohoslužbu pod širým nebem letos – vzdor nestálému počasí a lesní cestě do kopce – cíleně navštívilo několik desítek účastníků. Jsem velmi ráda, že jsem k nim patřila. K zamyšlení se zastavovali i náhodně procházející turisté, často rodiny s dětmi.

Jaroslava Hajduková,
autorem fotografie je Robert Mekiš

O koze na voze a šábessgóji

Čím víc se na lodiče času blíží k věčnosti, tím víc mě zarmucuje, když ve světě kolem sebe vidím, jak i sebemenší odlišnost víry v jediného Boha lásky, navýsost milosrdného Pána a provždy slitovného Hospodina, bývá důvodem k vzájemné nesnášenlivosti; odpuzuje mne proto náboženství, které lidi nestmeluje, ale rozděluje a staví proti sobě tak, že jedni druhé s falešným úsměvem na rtech nesnášejí, navzájem se zpochybňují, vášnivě se potírají a mají za nepřátele, že se i na životech ohrožují a škodí si na majetku, a to vše ve jménu pravé víry a v usilovné snaze po čisté zbožnosti; a to mne přivádí k poznání, že náboženství založené na výjimečnosti víry je zcela bezcenné. Víím, jaké se teď zvednou hlasy ze strany puristů, biblistů, vykladačů zákona a učitelů zaručeně pravých nauk, přesto se přiznám k víře svého srdce, v níž počítám s lidmi v bratrském spoločenství, kde hledám s pochopením vlastních vin i bližního svého, ale i člověka, který věří v Pána Boha jinak než já, protože v zahradě víry nemá růst jen jedno kvítí, ač na záhony jediné slunce svítí, věřte mi, je to tak. Lidé se ve víře potřebují, napadlo mě to i při čtení příběhu z Nepálu, kde pod velehorou Annapúrnu domorodý chlapec vysvětloval českým turistům náboženské poměry v rodině - Rodiče, já i moji sourozenci jsme buddhisté, ale náš strejda je hinduista. A to je moc dobře. Máme totiž doma kozu, ale nemůžem' ji sami zabít, protože buddhista nesmí usmrtit žádného živého tvora. Takže až ji budeme chtít sníst, odvezem' ji na voze k našemu strejdovi hinduistovi a ten nám ji zabije.

A není to jen v dalekém Nepálu; podobně židovští souvěrci věří od nepaměti v Hospodina, Abrahámovu Boha, který jim zakazuje konat o šabatě jakoukoliv práci, a bratři židé svého Adonaje poslouchají a proto si za mzdu najímají třeba křesťany, zvané šábessgóje, aby jim v čas sváteční zhasnuli či rozsvítili světlo.

Teprve taková víra mě pravým mírem naplňuje, když vidím, že bez ohledu na rozdíly té víry, člověk člověka ve víře poznává a potřebuje, aby pestrostí lidského smýšlení byl naplněn svět, přátelé kozího mléka i přírodních věd, šábessových světél a mých laskavých vět.

ThDr. Jan Schwarz - NO Bratislava

Vyzva všem věrným výtvarníkům!

Oslava jubilea naší církve pokračuje i v letošním roce. Vyzyváme vás proto k účasti a malování dle vaší fantazie. Mohou se zúčastnit jednotlivci i skupiny. Obrázky malujte tradičně barevnými křídami na chodník nebo na arch papíru. Svůj výtvor nechte vyfotit či naskenovat. Připojte k němu své jméno, příjmení, věk a místo, kde jste kreslili. Můžete k tomu využít setkání v duchovní péči na faře nebo ve škole, na táboře nebo při dalších akcích jako jsou výlety, Pout' na Sázavě, cestu s rodiči na dovolené, pobyt o prázdninách u prarodičů a podobně. Příležitost přes léto bude jistě bezpočet! K obrázku můžete připojit i legendu či krátké vyprávění. Barvité příběhy podtrhně to, co jste nakreslili! Malovat mohou děti, mládež i dospělí, a to nejen z Pražské diecéze. Rádi uvítáme účast z celé naší církve. Však také celá církev si 100. výročí připomíná a slaví své jubileum - jak je znázorněno na plakátku od sestry Aničky Radové z Čelákovic (publikováno několikrát v ČZ). Zde také najdete veškeré potřebné informace. Případné dotazy směrujte na uvedené emailové adresy: krasava.machova@seznam.cz, lilly.machova@seznam.cz či mobilní čísla: 720 668 098, 607 698 656, můžete použít i pevnou linku: 321 722 944.

Po ukončení akce všechna zasláná díla vyhodnotíme a vaši účast oceníme. Pokud byste chtěli poslat obrázky poštou, uveďte adresu: Náboženská obec ČČSH, Husovo náměstí 273, 280 02 Kolín III. Pevně zdraví a mnoho radostných zážitků nejen o prázdninách a dovolených vám za Odbor duchovní péče vyprošuje vaše sestra Krasava

Zprávy

Tábor pro rodiny s dětmi v Železné Rudě

„Hurá! Konečně je tu zase tábor pro rodiny s dětmi v Železné Rudě,“ zavolal dnes snad každý. Kvůli koruně jsme se minulý rok nemohli sejít a o to víc jsme se na sebe letos těšili. Je tu tolik nových lidí, které máme příležitost poznat. Tolik míst, kam se můžeme podívat. A co teprve večerní program, na který teta Zuzana (farářka v Mariánských Lázních) ani tento rok nezapomněla.

Letos jsem se s Johankou nabídla, že tetě pomůžeme vést dějepravu pro děti, aby se ona mohla věnovat naplno přípravě pro dospělé. První večer jsme dětem vyprávěly o tom, jak nechal Mojžíš rozestoupit moře a zahrály jsme si s nimi pár her. Když pak byl den výročí upálení M. J. H., vzala jsem si děti na starost zase já, abych jim co možná nejlépe přiblížila život a bolestnou smrt Mistra Jana Husa. Jeden den jsme dětem nachystaly

stopovačku s pokladem v okolí chaty. Bylo hezké pozorovat spolupráci dětí v jednotlivých skupinách.

Podnikli jsme spoustu výletů, nejvíce se mi ale líbil výlet na jezera, protože tam jsme se vypravili úplně všichni. To jsme se nechali dovést malým výletním vláčkem až k Černému jezeru, od kterého jsme pak šli ještě přes Čertovo jezero zase zpátky do Železné Rudy.

Nejkrásnější chvíle nicméně podle mě byly stejně ty, když jsme buď šli pozdě večer z Belvederu a pozorovali jsme, jak les září malými poletujícími světluškami, nebo když tety kytara hrála chvály Pánu dlouho do noci a my jsme si mohli společně zazpívat. Tehdy se konečně ukázalo, že nejdůležitější na těchto táborech není hromada výletů a zážitků, ale velké společenství lidí, které všechny spojuje víra v Boha.

Miriam Chytilová

Z ekumeny

Tomáš Halík...

Dokončení ze str. 1

ekumenismus, který odvážně ve všem hledá Boha. „Můžeme vnímat pandemickou postní dobu s jejími prázdnotami a tichými kostely jako dočasné opatření, na které brzy zapomeneme, anebo využít ji jako kairós: příhodný moment k tomu, abychom hledali novou a širší identitu křesťanství ve světě, který se radikálně mění,“ zdůraznil český teolog a vyzval: „Učme se nově hledat a rozpoznávat Krista, jako učedníci ve Večeřadle po jeho Zmrtvýchvstání, avšak nehledejme Živého mezi mrtvými a nedejme se zaskočit tím, pokud se před námi objeví jako cizinec. Poznáme ho podle jeho ran, v lidech, zraněných životem, a podle Ducha, který přináší pokoj a zpláňuje strach. Galilea, v níž máme hledat Krista,“ podotkl Tomáš Halík v Dubrovniku, „dnes leží za viditelnými hranicemi křesťanských církví“.

„Na tento seminář byli pozváni prominentní teologové z různých církví a zemí. Pro mne to byla velká čest, že jsem se mohl účastnit a také slyšet, že tito lidé už znají některé mé knížky a myšlenky, takže jsem mohl rozvíjet něco, co je součástí mé připravované knihy: je to víze budoucnosti a toho, jakým způsobem se církev změní. Stojíme v situaci, která v leccems připomíná reformaci, a určitá reforma církve je nutná. Domnívám se, že to nemůže být jen reforma vnějších, institucionálních struktur, nebo nějaké změny v učebnicích morální teologie, či v kanonickém právu. Myslím si, že se máme inspirovat u takzvané katolické reformace v šestnáctém století, která byla reformací zvnitřku a jejími nositeli byli velcí mystikové, jako Tereza z Ávily, Jan z Kříže, Ignác z Loyoly. Soudím, že potřebujeme tento typ reformace: prohloubení spirituality, přinášení nových pohledů a nové porozumění tomu, co církev a víra mohou přinést tomuto měnícímu se světu. Snažil jsem se nabídnout řadu myšlenek a jsem velice rád, že jsem slyšel pozitivní odezvu a že to podnítilo velmi zajímavou debatu, která bude určitě pokračovat.“

dle www.cirkev.cz

Případ Lindsey Taylor-Guthartzové znovu rozvířil diskusi o rabínské ordinaci žen v ortodoxním judaismu

Otázka rabínské ordinace žen je jedním z témat, která výrazně polarizují současnou moderní ortodoxii. Zatímco ve všech neortodoxních směrech je působení rabínek již pevně zavedenou skutečností, jeho zastánci z řad Židů hlásících se k moderní ortodoxii o něj vedou usilovný zápas. Na počátku května proběhla českými médii zpráva o izraelské rabince Šifre Marili Mirvisové, která byla pověřena vedením ortodoxní kongregace Širat ha-Tamar v izraelské osadě Efrat. Posledních třicet dní přineslo neméně zajímavou kauzu týkající se čerstvě ordinované ortodoxní rabinky Dr. Lindsey Taylor-Guthartzové. Šestnáct let byla Taylor-Guthartzová velmi oblíbenou a výraznou osobností působící na London School of Jewish Studies (dále LSJS), dnes významné britské ortodoxní vzdělávací instituci, v jejímž čele stojí britský vrchní rabín Ephraim Mirvis (ve vztahu k Š. M. Mirvisové se jedná pouze o shodu jmen).

Když byl Taylor-Guthartzové v polovině června udělen rabínský titul poté, co dokončila svá studia na newyorské ortodoxní ješivě Maharat, která jako jediná ortodoxní instituce mimo Izrael udílí rabínské ordinace ženám, LSJS s ní ukončila spolupráci. Rabín Mirvis označil její ordinaci za neslučitelnou s formálním působením na ortodoxní instituci, a to navzdory faktu, že Taylor-Guthartzová netrvala na užívání rabínského titulu v rámci působení na LSJS. Podle Mirvisové Taylor-Guthartzová „vykročila za hranici mainstreamové ortodoxie“. Reakce zastánců i odpůrců rabínské ordinace žen v ortodoxním judaismu na sebe nenechaly dlouho čekat a kolem nuceného odchodu rabinky Taylor-Guthartzové z LSJS se strhla zanícená diskuse. Nezůstalo však jen u slov. V reakci na tuto událost oznámil rabín ortodoxní Hampsteadské synagogy Michael Harris rezignaci na své působení na LSJS. V důsledku tohoto vření oznámila LSJS na začátku července po konzultaci s mnoha akademiky působícími na ortodoxních židovských institucích, jako jsou Yeshiva University ve Spojených státech amerických nebo Bar-Ilanova univerzita v Izraeli, že Taylor-Guthartzová se může částečně vrátit na svůj výzkumný post.

Tato kauza je v mnohém symptomatická pro zápas o postavení žen v moderní židovské ortodoxii. Moderně ortodoxní étos plně přijímá představu, že by ženy neměly být vyloučeny z nejvyššího židovského vzdělání ani z významných rolí v židovské komunitě. Zároveň zde však existuje symbolická hranice rabínské ordinace žen. Pro mnohé je zastavení se před touto hranicí jedním z prvků definujících ortodoxii. Pro jiné však znamená její překročení nejen krok zcela slučitelný s halachickým judaismem, ale i krok, bez něhož ženy v judaismu nebudou plně schopny definovat své vlastní místo.

Aleš Weiss
info.dingir.cz

Pořad o budoucí rabince

Milí čtenáři, rádi bychom vás upozornili na zajímavý rozhovor s budoucí rabínkou Kamilou Kopřivovou, který můžete vyslechnout na webových stránkách radia Wave v archivu pořadu Hetgot. Redaktoři Jan Škrob, Fatima Rahimi a Petr Wagner (rovněž duchovním naší církve) přibližují osobnost, jíž se židovská tradice stala tak blízkou, že přestože sama nemá tyto kořeny, svou budoucnost spojila s židovstvím a dokonce se nyní připravuje na rabínském semináři v Berlíně na povolání rabinky. Kamila je absolventkou naší Husitské teologické fakulty, kde studovala obor filosofie a judaismus, zdrojem její inspirace je například filosof Martin Buber, pozitivně působí její otevřenost mezi-náboženskému dialogu a snaha přiblížit židovství české veřejnosti, zejména jeho reformní proudy...

red

PRO DĚTI A MLÁDEŽ

Živý chléb

Najděte pět rozdílů mezi obrázky.

Řešení z č. 31: 5.

Jana Krajčířiková

Týdeník Církve československé husitské

Vydává Ústřední rada Církve československé husitské, Wuchterlova 5, 160 00 Praha 6

Redakce: Vedoucí redaktorka ThDr. Klára Břeňová, redaktoři: Mgr. Josefina Hudcová, Mgr. Ervin Kukuczka, grafik Milan Udržal; tel.: 220 398 107, e-mail: cesky.zapas@ccsh.cz

Redakce si vyhrazuje právo na úpravy a krácení příspěvků. Tisk: Grafotechna. Distribuce: ADLEX, spol. s r.o. Xaveriova 1888/45, Praha 5 150 00

Předplatné: Mgr. Dagmar Pišová, tel.: 220 398 117, e-mail: prodejna.blahoslav@ccsh.cz. Reklama: tel. 220 398 117

